

Kommunedelplan for naturmangfold

Vedlegg 2 Merknadsmatrise

Vedtatt 24.4.25

Merknadsbehandling

Planforslag for kommunedelplan naturmangfold

Kommunestyre i Ørland kommune vedtok i sak 24/180 den 19.12.2024 å legge planforslag til kommunedelplan for naturmangfold ut til høring og offentlig ettersyn.

Planforslaget ble lagt ut og oversendt til høringsparter den 7.01.2025 med høringsfrist satt til 21.02.2025.

Det er totalt kommet inn ti høringsuttalelser til planforslaget. Disse er oppsummert og kommentert i tabellen under.

Sektormyndigheter			Ørland kommune	
Nr.	Fra	Uttalelse	Kommentar til planforslag	Ivaretatt i planforslag
1	Fiskeridirektoratet 13.02.2025	Fiskeridirektoratet er positive til kommunens planforslag til kommunedelplan for naturmangfold, og fremhever følgende punkter som positive: - Naturmangfoldplanen skal brukes som grunnlag til utforming av KPA. - At viktige og utvalgte naturtyper skal sikres i ny KPA med bestemmelser eller som hensynssoner med konkrete føringer. - Aktiviteter i strandsonen skal tilrettelegges der de gjør minst skade. - Tiltak mot marin forurensning er sikret i plan. - Fokus på at avbøtende tiltak, restaurering eller kompensierende tiltak iverksettes der naturmangfoldet må vike for samfunnsnyttene. - Oppnå god økologisk tilstand i alle vannforekomster. Målene og strategiene i planforslaget anses som et godt utgangspunkt for å oppnå hensikten med naturmangfoldplanen. For fiskeridirektoratet er det viktig at kommunale planer for naturmangfold også omfatter	Tas til orientering.	

		kommunens sjøarealer. Marint naturmangfold som er viktig for sjømatnæringen bør få oppmerksomhet og bli synliggjort i planarbeidet. Fiskeridirektoratet ønsker her å trekke frem registrerte gytefelt for torsk hos både Havforskningsinstituttet (HI) 3 stk. og Fiskeridirektoratets databaser 8 stk. Det er også registrert 6 områder med korallforekomster i sjøområdene i kommunen. Fiskeridirektoratet antyder at utslipp fra akvakultur med organiske partikler, rester av medisiner og tungmetaller, trolig utgjør en trussel for de kystnære korallforekomstene.	Kunnskapsgrunnlaget oppdateres til å inkludere opplysninger om gytefelt og korallforekomster, samt mulig trusselbilde mot disse. Det pågående arbeidet med en marin verneplan vil også gi juridisk sikring av bløtunnssområdene i kommunen.	Naturmangfoldplanens Del 2 oppdatert i henhold til tilbakemeldinger. Naturmangfoldplanens Del 2 oppdatert i henhold til tilbakemeldinger.
2	Trøndelag fylkeskommune, 19.02.2025	Trøndelag fylkeskommune er positive til planen og ønsker å motta endelig plan som et godt eksempel for andre kommuners utarbeidelse av tilsvarende planer. Viser samtidig til regional plan for vannforvaltning for Trøndelag vannregion 2022-2027 som skal legges til grunn for kommunens virksomhet. Det generelle miljømålet er minimum god miljøtilstand for vannforekomstene innen 2027. Videre bør også Regionalt tiltaksprogram 2022-2027 for Trøndelag vannregion benyttes som grunnlag. Fylkeskommunen anbefaler at kommunen bytter ut benevnelsen «bevegelseskorridorer» med «økologisk korridorer» som samlebetegnelse for sammenhengende naturområder. Da den er mer altomfattende enn «bevegelseskorridor» som retter seg mer mot høstbare viltarter.	Tas til orientering. Kommunedelplan for avløp og vannmiljø tar opp tema som god miljøstand i vannforekomster. Dette sikres også i kommunens pågående arbeid med spredt avløp. Temaet er også hensyntatt i handlingsplanen. Tas til følge.	Benevnelsen justert i kunnskapsgrunnlaget og handlingsplanen.

		Avsnitt om havørn og kongeørn kan flyttes under delkapittel 5.3.1 som omhandler fugler. Anbefaler at hvilke arter som kartlegges blir nøye vurdert og resultatene blir lett tilgjengelige. Anbefaler å bruke viltlovens definisjon på vilt: «rovdyr og utvalgte andre viltarter» da det vil være mer nøyaktig. For det videre arbeidet mot fremmede arter anbefaler fylkeskommunen å benytte miljødirektoratets side om fremmede arter, samt legge til grunn Swecos rapport om «Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter» fra 2018. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging bør ligge til grunn for videre arbeid. Viser her til at Ørland kommune har ca. 7000 daa med planreserve. Behovet for disse bør vurderes før en beslaglegger andre arealer. Areal- og naturregnskap kan benyttes til å identifisere sårbare naturområder under en planrevidering. Konflikt mellom landbruk og natur oppstår ofte i pressområder. Påvirkning fra landbruk på naturmangfoldet (arealbruksendring/oppdyrking) er en aktuell problemstilling, slik som avrenning fra jordbruk til vassdrag. Blant annet er jordbrukstilknnyttede arter som vipe, hatt en stor nedgang og er oppført på rødlista som kritisk truet.	Tas til følge. Ny kunnskap skal gjøres lett tilgjengelig i egnede databaser og kommunens sider. Tas til følge. Tas til orientering. Ørland kommune har som mål å gjennomføre en planvask og gjennomgå sine arealreserver. Regulerte arealer/avsatte arealer til utbyggingsformål som kommer i konflikt med naturmangfold, vil bli vurdert tilbakeført. Tas til følge. Landbrukets innvirkning og rolle med tanke på sikring av	Kunnskapsgrunnlaget justert. Kunnskapsgrunnlaget justert. Blir en del av grunnlag til utarbeidelse av informasjonsside.
--	--	--	--	--

		Å styrke naturtiltakene i landbruket og bedre utnytte tilgjengelige jordbruksarealer vil være positivt for videre arbeid. Bevaring av kantvegetasjon og andre gode klimatilpasningstiltak, vil gjøre Ørland kommune rustet til å møte et klima under stadig endring. Viser her til Miljødirektoratets veiledere på klimatilpasning.	naturmangfold, vil jobbes videre med. Kantvegetasjon og klimautfordringer som Ørland kommune står ovenfor, vil inngå i en egen kommunedelplan for klima og miljø.	
3	Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), 22.01.2025	NVE er svært positive til arbeidet og bemerker at man kan søke økonomisk bistand til kartlegging av naturfarer, herunder kritiske punkter i vassdrag. Dette kan bidra til økt generell kunnskap om vassdragene som trenger åpning eller forbedring. Viser til NVEs veileder for revisjon av kommunale arealplaner. Trekker frem viktigheten av kantvegetasjon for biomangfold, selvens, trekkvei-vilt og for friluftsliv. Viser til veileder om kantvegetasjon. Med utgangspunkt i NVEs overvannsveileder, anbefales det å ta utgangspunkt i et klimajustert 100-årsregn for å være på sikre siden når det kommer til fare/skade fra overvann. Områder som er særlig utsatt for overvannsutfordringer bør utredes. Anbefaler bruken av deres nettsider for arealplanlegging, veiledningen er på plannivå.	Tas til orientering. Tas til orientering. Tas til orientering. Dette vil hensyntas under pågående arbeid med klima- og miljøplan, samt kommunens VA-norm. Kommunens VA-norm er forventet ferdigstilt ila. våren 2025. Tas til orientering.	

4	Statens vegvesen, 19.02.2025	Statens vegvesen understreker at alle vegeiere, herunder Statens vegvesen, fylkeskommunen og kommunen, har et ansvar. Veibygging er blant de største arealinngrepene i norsk natur og drift av veinettet forurensar miljøet. Tiltak som bl.a. bidrar til å hindre dyrepåkørsler, hindre forurensning eller spredning av fremmede arter vil være viktig for å redusere de negative konsekvensene veinettet har for naturmangfoldet.	Tas til orientering. Følgende tiltak er tatt for å redusere antall dyrepåkørsler: - 10 m bredde langs utsatte veistrekninger er ryddet for å kunne se dyr i veikanten bedre. - Bestander av elg og hjort er blitt redusert. - Oppfordret rettighetshavere til å ta ut flere rådyr spesielt der det er mange dyrepåkørsler. - Tidligere har man henstilt vegvesenet om flere varsel skilt langs utsatte strekninger. Spredning av fremmede arter er et fokus i klima og miljøplanen. Det er i flere omganger søkt tilskudd for tiltak mot fremmede arter.	
5	Statsforvalteren i Trøndelag, 19.02.2025	<u>Landbruk</u> Planen er et godt verktøy for naturmangfoldet og arealplanlegging. Strategiene for fortetting, transformasjon og revurdering av areal avsatt til utbygging som enda ikke er utbygd kan ha stor	Tas til orientering.	

	betydning for naturmangfoldet og arealplanlegging og er i tråd med «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027» Minner om uttalelsen i oppstart om at de er opptatt av at landbruket skal være med på å ivareta naturmangfoldet og det er viktig å ha en god dialog med landbruk. Statsforvalteren anbefaler at kommunen i handlingsplanen har fokus på hva skogbruken kan bidra med samt belyse skogbrukens rolle i å ivareta miljøhensyn. <u>Klima og miljø</u> Kommunens KDP for naturmangfold vil være et godt verktøy for KPA, hvor kommunen peker ut både å gjennomføre areal og naturregnskap som strategier. Statsforvalteren er positiv til strategier som sikrer gode bestemmelser i KPA for bevaring av natur/vassdrag, prioritere fortetting samt strategiske lokasjoner for aktivitet i strandsonen. <u>Helse og omsorg, og barn og unge:</u> Positive til at kommunens medvirkningsprosess er synliggjort i egen matrise. Statsforvalteren savner er synliggjøring av kommunens arbeid med medvirkningsprosess for barn og unge som skissert i planprogrammet. Klimaholdningene i den generelle befolkningen er viktig for å skape felles forståelse for utfordringene som man nasjonalt og globalt står ovenfor, og for å motivere. Statsforvalteren anser det som positivt at handlingsplanen har tiltak for å styrke	Tas til orientering. Avdeling for landbruk inkluderes gjennom ansvarsområde i handlingsplanen. Tas til følge. Tas til orientering Tas til orientering. Grunnet manglende ressurser og knapt med tid, har ikke kommunen hatt mulighet til å gjennomføre medvirkningsprosess med barn og unge, som ønsket og skissert i planprogrammet. Dette er	Handlingsplanen oppdatert
--	---	---	----------------------------------

		befolkningens kunnskap om naturmangfold samt utarbeide undervisningsopplegg som kan tas i bruk av skolene.	forsøkt kompensert med å ha ekstra tiltak opp mot barn og unge i handlingsplanen.	
6	Mattilsynet, 17.01.2025	Mattilsynet registrerer at flere av deres innspill fra oppstart er tatt til følge i planforslaget. Et av disse er også tatt videre til arbeidsgruppen for KPA. Mattilsynet understreker viktigheten av å inkludere oppdatert kunnskap i fremtidige revisjoner av arealplanen, da arealplaner kan være basert på utdatert kunnskap.	Tas til orientering. Tas til orientering.	
7	Sametinget, 21.02.2025	Sametinget er positive til at KDP for naturmangfold har som hovedmål å styrke og bevare naturmangfold og økosystemer i kommunen. Kommunen oppfordres til å benytte sametingets planveileder for saker som berører samiske interesser i videre arbeid. Gjør kommunen oppmerksom på at Fosen-Njaarke har vinterbeite innenfor kommunen og at ivaretagelse av naturmangfoldet også vil ivareta naturgrunnlaget for samisk kultur. Kommunen har ansvar for å sikre medvirkning fra grupper som krever spesielt tilrettelegging. Sametinget understreker her viktigheten av at samiske lokalsamfunn og organisasjoner blir inkludert videre i kommunens planarbeid. Samisk tradisjonell kunnskap bør brukes på lik linje med forskningsbasert kunnskap i kommunens planarbeid ut fra handlingsplanen 3b.	Tas til orientering. Ørland kommune skal jobbe med å sikre de samiske vinterbeitene videre i KPA-arbeidet. Tas til følge	Videreformidler anbefaling til KPA-prosessen. Handlingsplan er justert

		Viser til at reindrift er helt sentralt for sørsamisk kultur og at Plan og bygningsloven § 3-1, punkt c skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Sametinget er positive til at vinterbeite kan bli ivaretatt via mindre fragmentering av beiteland via delmål 1. Sametinget er positiv til naturvernområder, men påpeker at de ikke må legge hinder for fremtidig samisk bruk av verneområdene i reindriftpøyemed. Viser til de nasjonale forventningene, som understreker viktigheten av planverktøy for å fremme samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv. Samisk utmarksbruk, basert på tradisjon og kunnskap om ressursutnyttelse, er en viktig del av det samiske kulturgrunnlaget. Samisk reindrift har et spesielt folkerettslig vern, og myndighetene på alle nivåer må sikre tilstrekkelig arealgrunnlag for reindriften. Sametinget har fremmet flere saker knyttet til den internasjonale Naturavtalen, som understreker viktigheten av å respektere naturen og forvalte den for fremtidige generasjoner. Det er behov for nye verktøy i miljøforvaltningen og forbedring av forvaltningspraksis for å sikre at statens folkerettslige ansvar for beskyttelse av samisk kulturutøvelse ikke blir underordnet tradisjonelt naturvern. Naturen kan bevares gjennom	Tas til orientering. Tas til orientering. Tas til orientering. Det vil jobbes videre med sikring av vinterbeite i KPA. Tas til orientering.	
--	--	--	---	--

		kontinuitet i samisk bruk, som høstingstradisjoner, næringer og åndelige praksiser. Sametinget fremhever at Naturavtalen anerkjenner urfolks viktige rolle som voktere av naturmangfold og partnere i bevaring, reparering og bærekraftig bruk av naturen. Samiske naturforvaltningspraksiser og tradisjonell kunnskap skal anerkjennes og vektlegges i Norges miljøpolitikk. Det er viktig at områdevern tillater samisk naturbruk og kulturutøvelse i tråd med folkeretten. Sametinget viser til utfordringer med at samisk urfolkskunnskap i areal- og miljøforvaltningssaker lite blir tatt i bruk, til tross for forventninger i naturmangfoldloven fra 2009. Viser til egen samleside for oppfølging av naturavtalen. Naturen er grunnlaget for samisk bosetting og økonomi, og dermed også viktig for kulturhistorien. Sametinget minner her om at alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk fredet, hvor mange av disse fortsatt ikke er registrert. Samiske kulturminner kan også omfatte samiske stedsnavn.	Tas til orientering. Tas til orientering. Kommunen er i gang med å utarbeide KDP for kulturmiljø, der kartlegging og registrering av samiske kulturminner har spesielt fokus.	
Interesseorganisasjoner og andre høringsparter				
8	Allskog, 21.02.2025	Allskog påpeker at bruken av flatehogst av skog som et eksempel på arealbruksendring ikke er korrekt da LNFR-områder er avsatt til skogbruk. De minner om kravet å plante innen 3 år eller å legge til rette for	Tas til følge.	Begrepsbruk revidert i kunnskapsgrunnlaget.

		frøspredning etter hogst, noe som gjør at området fortsatt brukes til skogbruk. Allskog er også uenig i påstanden «tradisjonell skogsdrift, som flatehogst, kan redusere variasjonen i tresorter og dermed også artsmangfoldet». De refererer til bruken av norsk PEFC skogstandard som innebærer systematisk miljødokumentasjon, og rapportering av avvik. De refererer videre til landbruksdirektoratet og miljødirektoratets felles kunnskapsgrunnlag fra 2023 om skogens økologiske tilstand. De viser til at rapporten slår fast at i perioden 1997-2021 har den økologisk tilstand vært upåvirket eller forbedret av skogbruken.	Tas delvis til følge og orientering. Det presiseres i kunnskapsgrunnlaget at flatehogst er spesielt uheldig i områder med uberørt skog. Avbøtende miljøtiltak ved hogst bør gjennomføres.	Presisert hva som menes med utfordringer knyttet til flatehogst i kunnskapsgrunnlaget.
9	Stein Erik Moxnes, 07.02.2025	Informerer om flere utredninger/planer han mener ikke er med i kunnskapsregisteret som var utarbeidet av eller på vegne av daværende fylkesmann i Sør-Trøndelag. 1. Skjøtselsplan for Valsøya: Haugen kystlynghei i Bjugn kommune, Sør-Trøndelag fylke. 2. Skjøtselsplan for Valsøya: Brandhaugen naturbeitemark i Bjugn kommune, Sør-Trøndelag fylke. 3. Skjøtselsplan for Valsøya: Valsøyneset naturbeitemark i Bjugn kommune, Sør-Trøndelag fylke. 4. Skjøtselsplan for Valsøya: Vestsida naturbeitemark og kystlynghei i Bjugn kommune, Sør-Trøndelag fylke.	Tas til følge	Kunnskapsregisteret er oppdatert.

		5. Oppfølging av særlig verdifulle kulturlandskap i Sør-Trøndelag. 20.12.2004 Rapport: Bjugn kommune		
10	Fosen naturvernforening, 20.01.2025	Fosen naturvernforening viser til strenge føringer som regulerer tiltak i for eksempel strandsonen. Ørland kommune ligger i en strengere sone enn andre steder, hvor hovedprinsippet er at nye tiltak/utvidelse av bebyggelse mot sjø ikke kan tillates. Trekker frem viktigheten med å forvalte kommunens arealer etter føre var prinsippet. Samt vurdere den samlede belastningen på inngrep i naturmiljøet. Enkelte tiltak utenfor verneområdene, kan gi negative innvirkninger på verneområdene. Føre-var-prinsippet og vurderinger rundt den samlede belastningen bør her vurderes strengt. Særlig i tilknytning til kommunens våtmark og ramsar-områder. Støy fra F35 kan være problematisk for naturreservatene. Det er dokumentert at flygninger under 300 meter har en negativ effekt på fugl. Fosen naturvernforening er derfor bekymret for svært lav flygning over Grandefjæra naturreservat. Den lave flygningen vil føre til støy over grensen for hørselsskade og påpeker at dette er i strid med vernebestemmelsene. Fosen naturvernforening ber derfor om at kommunen kontakter rette myndighet (luftfartstilsynet) og får etablert støymålere i grandefjæra naturreservat. Fosen Naturvernforening er også bekymret for potensielt forurensinger fra flytrafikken med tanke på utslippet fra forbrenningen av drivstoff. Ber derfor om at det opprettes en årlig, fast prøvetakingsrutine av	Tas til orientering. Forvaltning av strandsonen i Ørland kommune er vurdert i eget temanotat og legges til grunn i kommunens KPA-arbeid. Tas til orientering. Flystøy er noe som naturlig vil bli kartlagt og vurdert ved en endring eller ny regulering av flybasen. Tas til orientering. Det er Statsforvalteren som er rette myndighet for forvaltning av RAMSAR-områdene.	

		aktuelle parametere i landbruk, Grandefjæra og naturreservatene.	Forsvarsbygg gjennomfører prøvetaking i området på vestsiden av basen.	
--	--	--	--	--

